

De Camino Francés – Het verhaal De Proloog

Lieve Lezer,

Dit verhaal begon een aantal jaren geleden, toen de zwagers Leo en Louk mijmerden over hoe het zou zijn, als ze met pensioen zouden zijn gegaan. Leo kwam op het idee om als ze met pensioen zouden zijn, samen de Camino Francés naar Santiago de Compostela te gaan lopen. Een mooie gedachte weliswaar maar het had op dat moment meer weg van een droomwens dan van een voor de hand liggende mogelijkheid. Beiden waren qua leeftijd nog een flink aantal jaren verwijderd van de dag dat zij volgens de geldende regels aan pensionering toe zouden zijn.

De dingen lopen vaak anders dan verwacht. Leo ging met vervroegd pensioen en binnen een jaar daarna overkwam Louk dat ook. Nu was het werkelijk mogelijk geworden om de voorgenomen Camino te gaan doen.

Zoals gezegd, ontwikkelingen gaan vaak anders. Nolly, de echtgenote van Louk en tevens de zus van Leo wilde ook meedoen aan het avontuur. Dat is op zich niet verwonderlijk. Maar eigen aan de karakters van de betrokken personen, ontstond er een verschil van inzicht over de datum van vertrek.

Een en ander leidde ertoe dat Nolly en Leo samen op 1 april vertrokken. Deze gebeurtenis had diverse gevolgen. Ondermeer het ontstaan van verhalen waarvan u als lezer navolgend kennis van kan gaan nemen. Verhalen over de pelgrimsweg naar Santiago de Compostela.

De proloog

Er zijn overal in Europa talloze pelgrimswegen die allen naar dit ene doel leiden.

De door ons gekozen weg is de weg van St. Jean Pied de Port op de grens van Frankrijk en Spanje tot en met Santiago. Het traject bedraagt 880 km.

Het hele verhaal bestaat merkwaardigerwijze, buiten deze proloog, uit drie delen.

Doordat het in drie etappes werd uitgevoerd door de hoofdpersonen Nolly, Jean, Henk en Louk. Het verhaal wordt verteld door een neutrale figuur, maar af en toe komt ook een der hoofdpersonen aan het woord.

De eerste etappe liepen Jean en Louk, van Saint Jean Pied de Port naar Belorado.

De tweede etappe liepen Henk en Louk van Belorado naar Leon.

De laatste etappe liepen Nolly en Louk van Leon naar Santiago.

De reden van deze gemengde samenstelling was gelegen in het feit dat Nolly en Leo het stuk van St. Jean Pied de Port tot Leon had gelopen. Nolly maakte haar Camino compleet door met Louk het resterende stuk te lopen. Daar vond hun ontmoeting met ondermeer, Jean plaats. Dat leidde tot een vriendschap die weer aanleiding gaf tot diverse volgende Camino's, in de daaropvolgende jaren. Een van die tochten werd hier de tweede etappe. Jean wilde enkele dames begeleiden die ter Camino wensten te gaan. Dat bood Louk de mogelijkheid om het stuk dat hij gemist had, alsnog te doen. Maar dat liep anders, zoals onze lezers later zullen kunnen vaststellen. De tocht werd door Louk onderbroken in Belorado. Het jaar daarop liep hij samen met Henk het nog ontbrekende stuk.

Om praktische redenen wordt het verhaal verteld in de geografische volgorde. Dat is dus niet gelijk aan de chronologische volgorde. Hetgeen door de lezer hopelijk vergeven wordt. Om enigszins in de stemming te komen volgt hier de proloog met het verhaal van de tocht Nolly en Leo maakten.

De Camino van Nolly & Leo 1

Afgelopen zondag is het begonnen, de Camino van Nolly & Leo.

Midden in de nacht (2.00h) was het opstaan geblazen met wederom verwonderd bewust worden dat die rugzakken zo zwaar wegen. Leo omstreeks 10 kg en Nolly omstreeks 8 kg.

Het was mistig op weg naar Schiphol, een voorteken over het weer in de hoge Pyreneeën? De stemming was weliswaar wat slaperig maar het moreel was hoog. Leo ging als een speer vooruit naar de incheckbalie en alles verliep zoals te doen gebruikelijk bij een vliegvertrek. Dat was een duidelijk signaal hoe hij zich op de Camino zou gaan voortbewegen. Helaas was het terras boven dicht. Dat betekende dat zij dan maar zonder koffie mee zouden gaan met Basiq Air naar Bordeaux. Het plan was om vandaar verder te gaan met de TGV naar Bayonne en daarna met een boemeltje of desnoods met een bus naar St. Jean Pied de Port. (Wat een leuke naam voor het begin van een flinke voettocht).

De achterban was zeer benieuwd over het verloop van de reis maar de GSM van Nolly werd niet gebruikt. In de loop van de middag probeerde Louk maar voorzichtig een SMS te sturen, maar nee overdag geen taal of teken. Laat op de avond een verlossend SMS retour met de verhelderende boodschap "Louk alles is goed".

De reis ernaartoe was goed verlopen maar Nolly haar high-tech wandelstok was in de vliegreis gebleven en onvindbaar. Het is gelukkig wel gelukt een andere te kopen en die was wel nodig ook. Het goede nieuws voor Louk was dat deze goedkoper was dan de stok die ze eerst had.

De avond daarop belde Nolly dat ze de eerste en gelijk de zwaarste etappe achter de rug hadden. Het ging van St. Pied de Port via de pas van Lepoeder naar Roncevalles. In het voetspoor van ridder Roeland. Dit is de provincie Navarra. En de route heet daarom Camino de Navarra. Het gaat door tot Puente de Reina alwaar het samen komt met de Camino Arragonese. Vanaf daar heet het de Camino Francés. Dit eerste stuk wat nu is afgelegd is een Romeinse weg van 1600 jaar oud.

Op de pas is Roeland indertijd niet als bevrijder binnengehaald maar door opstandige Basken in de pan gehakt.

Deze etappe is 30 km lang en met een stijging van maar liefst 1200m. Het was verschrikkelijk afzien geweest vond Nolly. Herhaaldelijk had ze gewenst meer thuis gelaten te hebben, want "wat je thuis laat is meegenomen!"

Het was wel een heel mooie tocht. Hier en daar wat sneeuw. Ook Leo had het niet gemakkelijk en het gebruikelijke gaan als een speer was er nu even niet bij. Onderweg zagen zij een aangevreten schaap liggen. Dat was wel wat huiverig vanwege de gedachte dat er in de Pyreneeën wolven en zelfs beren rondliepen. Gelukkig bleef het maar bij gedachten. Het weer was op 1 april zeer slecht. Bijna had men de pas gesloten.

Maar het was al met al een geweldige prestatie. N&L maken zich nu al vrolijk over de gedachte dat Louk's uitrusting ongeveer 13 kg weegt. Enfin, die lol is ze gegund want ze fiksen het toch maar.

De refugio's zijn weliswaar simpel maar wel verzorgd en schoon. Slapen op slaapzalen met stapelbedden. Wat Nolly verder opviel was dat de beheerders daar bijzonder vriendelijk en sympathiek zijn. Al met al klonk zij alsof zij rotsvast de eindbestemming Santiago de Compostela (verder SdC te noemen) zal bereiken maar dan heeft ze nog ca. 800 km te gaan!

De Camino van Nolly & Leo 2

Ze zijn gisteren in Pamplona aangekomen. Vroeg in de middag belde Nolly dat ze er al waren en dat ze de middag niet verder zouden gaan maar de stad bekijken. Het was zwaar. Letterlijk gold dat voor haar rugzak. Ze dreigde zelfs dingen terug te sturen. Dingen die wij bij onze uitgebreide strooptochten langs Hiking & Outdoor winkels zo geweldig nuttig en handig leken. Het komt voornamelijk door het bergachtige terrein waardoor het traject behoorlijk zwaarder is dan in Nederland zegt Nolly. Een feit was wel dat ze maar één keer in Nederland met haar rugzak heeft geoefend. Natuurlijk is dat wel een teken van meer moed dan van voorbereiding. In ieder geval wordt het terrein minder bergachtig en dat is een goed vooruitzicht.

Eergisteren hebben zij in de refugio van Larrasoña overnacht. Een refugio die door de lokale burgemeester persoonlijk wordt gerund. Een piepklein zaaltje met 16 stapelbedden tot aan het plafond.

Het was overigens al vol. Daarom mochten zij op zolder slapen. Geen bedden waren daar doch matrassen op de grond. Het slapen was niet zo comfortabel als op een bed maar toch prettiger dan al die lijven bij elkaar en dat gesnurk! Vroeg op pad gegaan en vroeg aangekomen in Pamplona. De stad van het stierenlopen en tomaatwerpen zullen beide echter niet beleven want het "buiten het seizoen." Vandaar ook dat de refugio in Pamplona nog gesloten was. (Kan ook zijn dat ze gewoon te vroeg op de dag aankwamen, want de tucht kan er net zo streng zijn als die van de jeugdherbergen van vroeger toen er nog alleen jeugd kwam). In ieder geval namen zij een hotelletje. Met alle gemakken en luxe van dien.

Wat ook heel slim van ze is, (Hollanders blijven immers Hollanders lieve niet Nederlandse lezers van deze rubriek). dat ze een Spaanse Prepaid kaart voor Nolly's GSM hebben aangeschaft. Het nummer is vanuit NL 00 34 677 273 309. Als je ze dan opbelt dan kost het hun niets. Als ze zelf bellen om b.v. naar refugio's of de VVV te informeren gaat dat tegen lokaal tarief. Tja, als je op die manier met je euro's wilt blijven rondlopen dan hou je ook extra gewicht in je bagage. Hierbij is dan ook ieder uitgenodigd om te bellen. Als er op die manier nog kopij ontstaat voor deze rubriek dan hou ik mij aanbevolen.

Enfin, toen Leo dit bericht met het nummer e-mailde had Louk het gelijk uitgeprobeerd, want ja hij had thuis ook bijna niets te doen. Het werkte fabuleus en hij kreeg gelijk Leo aan de lijn. Met hem ging het dus ongeveer net zo als met Nolly. De laatste maakte op dat moment op luxe wijze gebruik van het ligbad en Leo vreesde dat deze activiteit nog lang zou voortduren.

Pamplona is een mooie stad maar er kwamen geen foto's beschikbaar omdat internet niet dan wel slecht werkt . Om technische redenen kunnen zij geen digitale foto's die ze zelf maken opsturen. Dus zullen wij die in deze rubriek moeten ontberen.

De Camino van Nolly & Leo 3

Toen Louk de schaduwroute (is een identiek exemplaar van de routegids die N&L met zich voeren) nog een bestudeerde, bleek dat de afstand tussen Larrasoaña en Pamplona 4 uur gaans was. Dat verklaart waarom ons koppel zo vroeg in Pamplona aankwam. Ze hebben berichten ze dat ze van deze vrije middag echt hebben genoten door even bij te komen.

Natuurlijk is het voor ons achterblijvers belangrijk te weten indien, en zo ja hoe de culinaire ervaringen zijn. Welnu, zij kopen geregeld stokbrood en worst en/of ham. Deze vleeswaren zijn van grote klasse. Als je onderweg er aan gaat zitten peuzelen is dat waar genieten. De maaltijden zijn eenvoudig doch lekker bereid, ze zijn beide heel tevreden. (Louk meende nu echt spijt te moeten krijgen er niet bij te zijn.)

Er zijn ook sociale aspecten die interessant zijn. Omdat de voortgang van de Camino in belangrijke mate bepaald wordt door de afstand tussen de Refugio's, blijven de lopers van dat moment en in die streek als ware het een ploeg, in elkaars nabijheid. Daardoor kom je vaak dezelfde mensen tegen en dat is in dit geval leuk en gezellig. Vooral de refugio fungeert daarbij als verzamelplaats.

Het is fijn dat Leo zo grote talenkennis heeft want hij kletst met iedereen volop. Nolly merkte op dat als er boze tongen zouden zijn die iets op te merken zouden hebben over de sociale vaardigheden van haar familie, althans enkele onder hen, deze thans door Leo ernstig worden gelogenstraft.

Terug naar de medepelgrims. Het wemelt er van de nationaliteiten Schotten, Spanjaarden, Denen, Fransen, Belgen, Italianen etc. De sfeer is kameraadschappelijk en dat past goed bij de pelgrimsgeest.

Onder deze omstandigheden zijn ze van Pamplona vertrokken naar Puente la Reina. (Koninginnebrug) 23 km. Deze weg heet de weg van de windmolens. Dat is omdat er veel windmolens in die buurt zijn.

Er was ook een berg vanwaaraf je de molens goed kon overzien. Nolly vertelde dat het een heel bijzonder uitzicht was omdat je aan een kant het mooie weer zag en aan de andere kant kon je slecht weer zien aankomen. Dat slechte weer kwam als een speer (jawel) en bleek een storm met orkaankracht te zijn. Nolly werd letterlijk omgeblazen. Gelukkig kwam ze tegen de bergwand terecht en niet aan de andere kant bergaf. Dat liep gelukkig goed af. Men weet niet of de VVV hier achter zit, maar het is wel wat overdreven illustratie dat het daar winderig is. Nol blijft in ieder geval goed eten! Hoe Leo door deze storm gekomen is horen wij nog wel.

Leo's tempo is hoger dan die van Nolly. (daar is niets meer mee bedoelt dan hier staat). Hij loopt vooruit en wacht hij op gezette tijden op een verzamelpunt. Zo liep hij ook vooruit Puente la Reina binnen en trof bij de refugio aldaar een zootje aan. Het stonk er zelfs! Deze refugio werd door paters gerund en geeft aldus voeding aan de gedachte dat mannen niet zo geschikt zijn voor de huishouding. Gelukkig wist Leo een debakel te voorkomen door een onderkomen onder een hotel te vinden. In een souterrain welke schoon en aangenaam was.

Intussen zijn er postpakketjes onderweg van dingen die ze niet meer willen dragen. De rugzak en het gewicht daarvan is het zwaarste aldus Nolly. Ze is tevreden over haar bergschoenen want het is vaak lopen over kiezels, droge rivierbeddingen etc. Ook is de wandelstok onontbeerlijk.

Vandaag hebben ze weer een lang traject op middenzwaar terrein. 29 km naar Villamayor de Monjardin. Dit is de route van oude bruggen en giftige rivieren. Eens dronk een pelgrim uit een giftige rivier en ging (jawel) dood. Toen kwam er een heilige voorbij en die maakte hem/haar weer levend en gezond.

Veel boeiender is het plaatsje Irache waar ze na ca 6,5 uur van de dagtocht zullen langskomen. Daar staan 2 bronnen naast elkaar. Uit de een komt heerlijk koel water en uit de andere komt rode wijn. (volgens een Spaans gezegde is Vino de Gasolino voor de Peregrino) Dit is geen wonderbron maar dat doet een plaatselijke wijn producent. Wij horen morgen wel of het gezegde wel klopt en hun hoofden niet.

Ultreya e Suseya!
(ga westwaarts en houd vol!)

De Camino van Nolly & Leo 4

Hier zijn wij weer terug met nieuws over de Camino van N&L. Gestaaag en vol wilskracht vervolgen zij hun weg.

Als je bedenkt dat er mensen zijn die voor het halen van het pakje sigaretten om de hoek nog hun auto pakken, dan realiseer je welk prestatie N&L al wandelend wegzetten. We horen wel het woord Hiking vallen in dit verband. In het woordenboek staat het woord voor trekken maar ook hijsen. In die beide betekenissen van het woord beschrijft Nolly haar ervaring van haar tocht. Het is zwaar maar ze is wel erg geboeid door landschap, de ervaring op zich en de mensen die ze er tegenkomt. Ze heeft tot op heden nog niet opgemerkt dat ze de Bijenkorf erg mist.

Terug naar de beschrijving van 4 april. Die tocht ging naar Villamayor de Monjardin. Dat was een route waar Nolly eigenlijk weinig over mededeelde. Het was maar liefst 29 km! Een leuke ervaring had ze in een bar. (In die streek is een bar niet alleen een plaats om te borrelen maar je bent er ook welkom om maaltijden tot je te nemen. Wij moeten aannemen dat ze er voor dat laatste waren.) Van de mevrouw van die bar kreeg ze een aandenken mee in de vorm van een oud Peseta muntje dat een aantal jaren speciaal in verband met de Camino werd geslagen. Ze vond dat bijzonder leuk.

Op zaterdag weer zo'n schandalig lang stuk van 29 km. van Villamayor de Monjardin naar Viana. Op dit stuk zijn zoveel kunstschaten te bewonderen dat je er gemakkelijk 3 dagen kunt doorbrengen. Dit zegt de schaduwroute. Onze helden echter hebben wel oog voor deze zaken maar ze verliezen ook hun prioriteit niet uit zicht. Zij voltooien de route. Uit de slechte GSM verbinding die avond was niet meer informatie te krijgen dan "moe doch tevreden" ze zat in een soort refter en op de achtergrond was een kabaal van harde stemmen te horen (weer in een bar?).

In plaats van de zondag een rustdag te maken werd besloten de tocht te vervolgen. Van Viana via Logroño naar Navarrete door de Rioja streek. Het leek en relatief lichte tocht te worden en het weertje was verrukkelijk. Toen ze in Navarrete aankwamen bleek de refugio vol te zijn. Dan maar een hotelletje opgezocht. Helaas de laatste kamer was net vergeven aan 2 Australische mede pelgrims. Die grijnzend op een terrasje achter een koude pils zaten. Kampeerterrainen genoeg in dat plaatsje, maar onze held en heldin voeren nu eenmaal geen tent mee in hun bagage. De klassieke pelgrim klopt onder dergelijke omstandigheden aan bij de heer pastoor die dan ongetwijfeld wel iets zal regelen. Je bent dan natuurlijk wel moreel verplicht enkele godsdienstige handelingen te verrichten. (de mis bijwonen).

En nu wordt het interessant voor de psychologen c.q. theologen onder ons. Leo vertikte dit. (aankloppen bij de heer pastoor). Hier is dus een duidelijk voorbeeld dat het grote religieuze c.q. spirituele gehalte van de Camino nog wel eens kleine traumatjes boven water kunnen komen. Dus er werd geen poging gedaan om zich bij de clerus te herbergen.

Over herbergen gesproken deze houding hielp hun niet aan onderdak, dus moesten zij besluiten naar de volgende refugio te lopen 7 km verderop richting Najera.

Toen ze daar aankwamen bleek dat ze een navigatiefoutje hadden gemaakt want ze waren in een ander dorp aangekomen. Het zou weleens Caramba geheten kunnen hebben, of zoiets. Wij kunnen ons van hier uit, levendig hun conversatie voorstellen. Zo werd die zondag toch ook nog dynamisch.

Het juiste dorp lag nog 3 km verder verwijderd. Deze hindernis werd genomen en doodmoe kwamen zij bij de refugio waar zij langdurig hebben uitgepuft. Toen er telefonisch contact was met het thuisfront was er weer een verschrikkelijk kabaal op de achtergrond te horen. Het was een eethuis en de herrie kwam van de etenden.

Op maandag vervolgt de weg naar Najera. Nu is deze route maar 16 km waarvan zij de dag ervoor reeds een aardig stuk van hebben afgelegd. Zodoende werd niet in Najera overnacht maar verder gelopen. De dagbestemming werd aldus Santo de Domingo de la Calzada (het klinkt als een gedicht). In die plaats is overigens een kathedraal waarin zich een kippenhok bevindt met daarin een haan en een hen. Dat is een religieuze ne tevens toeristische attractie.

Dit stuk belooft 21 km na Najera en het licht niet voor de hand dat N&L die dag de kippetjes zouden kunnen zien. Inderdaad stopten zij bij Azofra. Voldaan, want eigenlijk liggen zij nu vóór op het schema van de route. Maar liefst 4 km. Over Azofra viel niet veel meer te melden dan dat er fijne Bedden waren.

Dinsdag. Louk was jarig. De middag was reeds aardig gevorderd en afgezien van een paar lieve wenskaarten en nog lievere telefoontjes had hij nog niemand gezien. Dus kon hij ook geen cadeautje in ontvangst nemen. Hij stond in de keuken wat troosteloos naar buiten te staren en daar stopt opeens een oranje auto met TNT erop voor de deur. De mijnheer stapt uit met een aardig groot pak in zijn hand en loopt naar de voordeur. Jippie dacht Louk en rende om de bel vóór te zijn. Een pakketje zowaar voor hem want zijn naam stond er op. Het waren de spullen die Nolly uit gewichtsbesparing heeft teruggestuurd. Nolly is 1 kg gewicht armer, maar Louk een illusie.

Avonds moesten ze er erg om lachen toen ze het hoorden. Zij waren inmiddels aangekomen in Redecilla del Camino. Dit is halverwege het traject van Santo de Domingo de la Calzada naar Belorado. Deze refugio wordt gerund door Duitsers. Aardige mensen en de beheerder kookt ook nog verrukkelijk. Ze aten beuling (boudin voor onze niet Vlaamse lezers) met grote witte bonen. Er stond ook chili con carne op het menu. Nolly vond dat het leven goed is. Haar geheim is, je rot wandelen, aankomen, een uur op bed liggen puffen en dan een warme douche om de spieren te revitaliseren. Afsluitend met lekker eten en lekker gaan slapen. Zo is het wel vol te houden.

De Camino van Nolly & Leo 5

Deze nieuwsbrief is al weer lang uit de lucht geweest en daardoor zijn jullie verstoken geweest van het nieuws over onze heldin & held. Hier en daar ontstond aan deze kant zelfs enig gemor in de vorm wanneer komt brief nummer 5 nog eens een keertje opdagen? Van andere kanten bleef het ook wel weer erg stil.

Excuses hiervoor maar de oorzaak zit niet uit onwil, onvermogen of gebrek aan info. De oorzaak was de inspirerende werking van de grote tocht die zich daar in Spanje voltrok. Louk werd tamelijk plotseling gedreven om ook te gaan lopen en was zowaar aan het Pieterpad begonnen. Op paaszaterdag was hij weer teruggekeerd. Zijn belevenissen echter horen niet in deze nieuwsbrief thuis. Dus zwijgen wij daarover.

In ieder geval is hier nu brief nummer 5 en bereid je voor op een groot nieuwsgehalte!!

Naar Spanje dus, met name in de stad Leon waar N & L op paaszaterdag aankwamen. Daarmee hadden ze al 65 % van de Camino en dat is ca. 570 km afgelegd. Ze hadden de afgelopen dagen veel meegekregen van allerlei religieuze specialiteiten van het heel katholieke Spanje. Specialiteiten, allen in het teken van Pasen en de Semana Sancta

Op de paasdag zelf, in de vroege morgen besloot Nolly om de Camino niet verder te vervolgen. Fysiek ging alles met haar OK maar op die vroege ochtend wilde ze gewoon weer naar huis, eigen bed enzovoort.
(Er werd beweerd dat het om de paasbrunch gingen omdat ze dat op dat moment moest ontberen. Wij zullen er nog eens naar vragen.)

De volgende dag is ze met Leo een reis gaan uitzoeken om aan het verlangen tot huisvaart te voldoen. In verband met de paasdrukke kon ze pas op dinsdag vertrekken.

Met een klein vliegtuigje van Leon naar Madrid en vandaar met de vaderlandse KLM naar Amsterdam. Ze is daar aangekomen en dus weer thuis bereikbaar.

Leo had helemaal geen last van heimwee en hij heeft dus zijn weg vervolgd. Jammer dat hij nu alleen verder moet, maar het maakt het heldenkarakter van zijn Camino des te groter. Aan de andere kant is er nu geen sociale controle meer en zou hij ondeugende dingen kunnen gaan doen zoals bijvoorbeeld de bus naar SdC nemen!

(Zou het voor zijn achterban niet wat leuker zijn als hij wel last van heimwee zou hebben?)

Hij hoopt over ca. 12 dagen in SdC aan te komen.

Goede Camino Leo en **Ultreya e Suseya!**